

עין משפט
נר מצוה

ד א ב מ"י פירן מאל
סעהרן הלס ד טור
ש"ע סימן ט טע"א
ונבר אלס סעהרן פיל
ק רנח אחר רכס בר רב
הנח האו דינן ט"ו:
ת ב טור ח"מ פירן
ד מ"י שם הלס ו
טע"ש שם פ"ו טע"א
(ונבר אלס שם):
ו ה ו מ"י שם הלס ג
טע"ש שם סימן ט
טע"א (ונבר אלס שם):
ח ט י מ"י שם הל' ג
טור ח"מ שם:
כ ט טע"ש שם סימן ו
טע"א ו"כ"ה":

1. מֶלֶךְ בְּמִשְׁפַּט יַגִּיד
אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרֻמוֹת
וְדִקְדָּקוֹת מִשְׁלֵט ו
וְשָׁחַד לֹא תִקַּח בִּי
וְשֹׁחֵד יַעַר פְּקִידִים
וְסִלְחָה דְּבָרֵי צְדִיקִים
שְׁמוֹת כֹּה
3. וְאִישׁ בָּא מִכֵּל
שְׂלֵשָׁה וְחָבֵא לְמַעַל
וְאֵלֶּיֶם לָחֵם בְּבוֹרִים
וְעֲשִׂירִים לָחֵם שְׁעִירִים
וְכִסְמֵל בְּצֻלָּתוֹ וְאִמְרַת חֵן
לְעַם וְאֵבֶלֶת
מִלִּים ב' ד' מ'כ

אם דומה דין למלך.
סבקי כתיב דין ומלך
חכמה, כמלך זה שיהיה
ששיר (סנהדרין ז) לו:
פלוט לרין לקטת לוהבים
ליקת שומד (משלי כט
ד). ואם דומה לכהן
שמחזר על הגרנות.
שלאול תרומותיו, ואף זה
לרין לחור שלאול כיד
(סנהדרין טט).

אנפילו צדיק גמור ונוסף שוחר. שוחר כפסם ראשונה דנפסם שוחר עדדין לא נטלו וקו' לטפסים כפ' נהגה טפס מפעם ראשונה שנטלו. וטפסים טפס טפס רחם הכרייחא אלף וזכור קי'ו לטפסים ולכן ממנה וסי' וזכור בני דינא ושמני הכי קאמר ולא יצוק כטו שאמר הכי נמי אמרין במתקבל כסופו (ב"מ דף קד: ט"ז) ואם איש עני הוא לא תשכב בעצבו ושמענה הוא עשיר שכב ושמני הכי קאמר: **במ"א** דרבהי מלך במשפט יעמיד אינן אם דומה היין מלך שאינו צריך לבאום. הכא משמע דלריכות ממון קרימר משום שוחר מהמסיק עליה האי דינא דשאלו שאלתא ולעיל עני ממילי דשוחד איירי ופסגנדרין צריך צדק (דף ו: וש) מייית היך דרשא גופא דרכ נאמן כד כהן צריין שאיט דנקי דשאלו דשאלו דרואות דיינין ופסיקתיהם דרכ כד נאמן כד כהן נאמן דרכ נאמן דכמיב מלך כמפסע יעמיד ארץ ויבחר הכי מסק דני נשיאה אוקמו דינא דלא גמיר וכולה שמעחא דהסם מייק דיינא שאיט הגון ממשע שאיט קריי וזכור רשע דמחא היך קריא למידק שאיט צריך לא לממון ולא דנכרי מורה. מ"ר: **לא** צמא דכני יתי ולא צמא דריחם יתה. לא צמא דכני וסנא דאייירי כרי רבי ירמיה ודכני צמא עדות איירי דלגבי דיין צמא רבנן מרוד דפסול דמסיק מקרא דכ"ב ו' חורב (סנהדרין דף כט.) דא"כ לא ליה לאחויי אלא קריא דהאי אלף ההסם כזאוב כגון שושניתי וסנא שלא דיכר עמו שלמה ימים אבל הכא כזאוב היך דפרח גרפא ארישא אחא ההוא גברא שקליה דאייט אלף חומרה שגמלחא שזיו מחמירין על חומרה דאשכחן כזמה דכרים אבל פסולין אלף חור. מ"ר: **וכי** אישע אובא דכני צמא דהיה. אין צריך דלחוק כפי הקוטרעס דהיה פ' וי אלישע אובא כזורים היה והלא כשומרון היה ואין צמא דהיה. חזקוני (חזקוני דף טז: וש) והכי איחא כדדיא כסדר אליהו ווטא דהלמדיי כחמים כפרה להא ישראל מכלל כזורים מושבונתיה שגא' תקריב ויבחר כזורים ואומר ואיש היה צמא כזורים ויהי וגו' וי אלישע אובל כזורים היה והלא אין שם מקדש ולא מזבח ולא כהן גדול אלא לישע ותלמידיו ויבחר לפניו מכאן אמר ר' וכו': ואיני

האלהים לחם בכורים עשרים
לך כל המביא דורון לתלמי
דאמרת לי טעמא מקבילנא
ענן פסילנא ליה לדינא אמר

קה:

ו' ק"ו לרשעים שכבר נטל
האשונה כשנטל אחי' זדיק
שנייה שנטל שוחד שכבר
דשכ"ס פי' דהאי קל וחומר

אפילו צדיק גמור ולוקח שוחד אינו נפטר מן העולם בלא מידוּף דעת ^כ כי אתא רב דימי אמר דרש רב נחמן בר כהן מאי דכתיב ^{למלך} במשפט יעמיד ארץ ואיש תרומות יהרסנה אם דומה דיון למלך שאינו צדיק ולכלום יעמיד ארץ ואם דומה לכהן שמחזור על הגרנות יהרסנה אמר רבה בר רב שילא ^{הא} דינא דרשאלי שאילתא פסול למידן דינא וליא ארצן ^{אלא} דלית ליה לאושולא אבל אית ליה לאושולא לית לן בה איני והא רבא שאיל שאילתא מדיב בר מרין אע"ג דלא שיילי מיניה יתתם לאחשביניהו הוא דבעי אמר רבא מאי מעמא דשוחדא כיון דקביל ליה שוחדא מיניה איקרבא ליה דעתיה לגביה ^{והוי} כנופיה ואין אדם רואה חובה לעצמו מאי שוחד שהוא ^{חד} י"א ר פפא לא ילדין אינשי דינא למאן דרחים ליה ולא למאן דסלי ליה דרחים ליה לא חיה חובה דסני דלית לא חיה ליה וזבוא אמר אביי האי צורבא מרבנן דמרחמין ליה בני מתא לאו משום

אִינוֹ נִפְתָּר מִן הַעוֹלָם. וְהִי קָאָמַר ק"ו יִסְמַח אֶת עֵינָיו כְּשִׁיחָא טַפְסַּ
בְּנִסְכּוֹ וְיִשָּׁב לְדוֹן: שְׂאִינוֹ לִירֵךְ כְּלוֹם. שְׂהוּא עֲשִׂיר וְאִין לִירֵךְ לְהַחֲמִיף:
שְׂדִשְׁלִי שְׂאִילָא. דְּרִגְלִי לִשְׁחַל מִנֵּי עִירוֹ בְּהִמּוֹת וְכִלְסִי: מְאִי עֲמַח
שְׂדִמְדִּירָא. לְמַה אֶסְכּוֹר לִיעֻלּוֹ לִזְכוּת אֶהֱיָא: אִין אֲדָם רוּחָא חֻכְבָּא

לחייב את עצמו ואפילו מתכוין לזכות
אחת: שהוא חד. הנתן והמקבל
נעשים לב אחד: בני מחווא. עירוב
של רבא: מקלחתם מוהבא. אע"פ
חזי אותם שזימי: אם רובא. אם
אוהבם נעשו כולם אוהביו: במכרא.
גפר: יביב ליה ידא. לסומכא: גנחא
דפרי: אם פירות ממכרם של רבי
דשמיאל: וואו: וזו: כדאי דלאו
ואסי. בכל אשר הולך ובא דלאו לבו
לזכותו של אותו ארס ובאין לו פסמי
זיכה ואומר כלבו הלוא יטעון כך וכך
ויחה בדיון: ראשים בנו. כלל ששגח
אותו מידי ליתן לבן דאם משפטים:
גילגלי דבי גילי. דאם קטנים: ובי
אלישע אובל ביכורים היה. והלא לא
כח היה שהרי מזנין בדברי הימים
שנחמסם אפיו על שטת גד דכתי' ויעני
ושפט בבאין ויתניו מבקשת פסמי
באלו דברים ודף סח. דשפט דהאי
קרא הוא אפיו של אלישע: ששט מיה
קריביו הוא. להכי פסול ליה לדנא:

דלא מוכח להו במילי דשמאי אמר רבא מריש הוה
וולדו רחמו לי כיון דהואי דינא אמינא מינייהו סנו לי
הואי רמאן דמיחייב ליה האידנא קא וכי למחר אמינא
לי אי מסנו כולדו סנו לי ת"ר יושוד לא תקח אינו
יאלא אפילו שוחד דברים נמי אסור מולא כתיב בצע
דברים יכי אד שמואל הוה עבר במכרא אתא
דידיא אמר ליה מאי עבידתך אמר ליה דינא אית לי
ואמימר הוה יתיב וקא דאין דינא פרח גרפא ארישיה
יה א"ל מאי עבידתך א"ל דינא אית לי אמר ליה
עוקבא הוה שדי וקא קמיה אתא ההוא גברא כסייה
דינא אית לי א"ל פסילנא לך דינא ^{סו}ר' ישמעאל בר'
דהוה מייתי ליה כל מעלי שבתא כנתא דפירי יומא
תא א"ל מאי שנא האידנא א"ל דינא אית לי ואמינא
למחר לא קביל מיניה א"ל פסילנא לך דינא ואותיב
להרדי דקאולי ואתי אמר אי בעי מעין הכי ואי בעי מעין
של מקבלי שוחד ומה אני שלא נטלתי ואם נטלתי שלי
על אחת כמה וכמה: ^{סו}ר' ישמעאל בר אלישע אייתי
ת הגז אמר ליה מהיכא את א"ל מדוך פלן ומהתם
תבא ליה א"ל דינא אית לי ואמינא אנב אורחאי אייתי
לך לדינא לא קביל מיניה אותיב ליה זונא דרבנן
ואתי אמר אי בעי מעין הכי ואי בעי מעין שלי אמר
שוחד ומה אני שלא נטלתי ואם נטלתי שלי נטלתי
תת כמה וכמה: רב ענן אייתי ליה ההוא גברא כנתא
מאי עבידתך א"ל דינא אית לי לא קביל מיניה א"ל
ליה דינא דמר לא בעינא קבולי לקביל מר דלא
בורים דתניא ואיש בא מכעל שלישה ויבא לאיש
בצקלוגו וכי אלישע אוכל כבורים הוה אלא לומר
בורים אמר ליה קבולי לא בעינן דאיקביל השתא
נחמן שלח ליה נדייניה מר להאי גברא דאנא
ניה קריביה הוא הוה קאים דינא דיתמי קמיה אמר
האי

תוספות רי"ד

(א) סנהדרין (ז. ב) (שבת
קט. ג) (ג) (ג) (ג) (ג)
(ד) (מכות כד. ה) (ה) (שם)
(ו) (חולין קל. ז) (ז) (ז)
(ה) (פ) (פ) (פ) (פ)

תוספות רי"ד

[illegible]